

energie

Feiten en wetenswaardigheden over energieliberalisering, groene stroom, verbruik en besparing.

prijzen & cijfers

experts & advies

energie & milieu

adressen & sites

Een gemiddeld huishouden (3 personen) verbruikt per jaar zo'n € 1500,- aan energie (2/3 gas en 1/3 elektriciteit). Hierop kun je al snel circa € 160,- besparen, zonder aan comfort in te boeten.

Thijs Belgers,
Informatiecentrum
Duurzame Energie:
 'Een zuinig huis is makkelijker te realiseren dan je denkt!'

De kleur en het milieu

Grijze stroom

De meeste energie is nog steeds 'grijs': deze wordt opgewekt met behulp van fossiele grondstoffen als gas en kolen. Deze stoffen zijn schaars. Bovendien zijn deze vormen van stroomopwekking niet erg milieuvriendelijk, ze dragen onder andere bij aan het broeikaseffect. Gelukkig zijn er genoeg alternatieve, schone opwekkingsmethoden, die allemaal onder dezelfde noemer worden geschaard: groene stroom.

Groene stroom

Groene stroom, groene energie, eco-stroom, zonne-stroom, natuurstroom, hoe je

het ook noemt; het gaat hierbij om stroom die opgewekt wordt door duurzame, schone bronnen als zon, wind, biomassa of waterkracht. In Nederland is 3% van de opgewekte elektriciteit groen; de overheid wil dat dit in 2020 tot 10% gestegen is. Onze duurzame energie komt vooral van windmolenparken en bio-energiecentrales.

Biomassa

In onder andere Cuijk staat een bio-energiecentrale (van Essent). Biomassa wordt hier verwerkt tot energie. In dit geval gaat het om houtsnippers: restanten van onbehandeld hout zoals snoeihout uit

plantsoenen en zaagresten uit de houtindustrie. Zestigduizend gezinnen worden zo van stroom voorzien. Biomassa kan ook duiden op andere grondstoffen, bijvoorbeeld olijfpitten of citrusschillen; het gaat hierbij om schoon plantaardig (en soms dierlijk) materiaal uit land- en bosbouw. Deze stroom is iets minder schoon dan die opgewekt door zon en wind, maar nog steeds véél schoner dan grijze stroom.

Groen geld

Je kunt groene stroom bij diverse leveranciers afnemen, meestal betaal je niet meer dan voor grijze stroom. Het

is overigens niet zo dat de energie die jouw huis binnenkomt dan altijd groen is. Door groene stroom te kiezen verplicht je de leverancier wél de door jouw gevraagde hoeveelheid energie op een groene manier op te wekken. Hij bouwt van 'jouw' geld bijvoorbeeld een windmolenpark.

Groenkoop, duurkoop?

Is groene stroom goedkoper of juist niet? De productie van groene stroom is vaak duurder, maar de prijs is meestal gelijk aan grijze stroom of maar een klein beetje hoger, dankzij de overheid die over groene stroom minder belasting heft.

Energie liberalisering

Zelf kiezen

Sinds 1 juli is er sprake van energieliberalisering: je kunt zelf je elektriciteit- en gasleverancier kiezen. Energiebedrijven zullen nu met elkaar moeten concurreren, wat lagere prijzen kan opleveren, wat lagere prijzen kan opleveren, betere service én betere producten.

Waar moet je op letten?

1. Prijsvergelijking

Let op dat een aanbieder je niet op het verkeerde been zet met een bepaald aanbod. Een laag tarief gaat misschien gepaard met een hoog vastrecht? Horen de transportkosten bij de prijs? Is de 'meterhuur inbegrepen'? Is de 'heffingskorting' van € 215,39 die van de jaarrekening wordt afgetrokken wel of niet verwerkt in de aanbieding? Als er een korting in percentagevorm wordt geboden, is dan duidelijk voor welk deel van de rekening de korting geldt?

2. Groen, groener, groenst

Vind je het belangrijk hoe je stroom is opgewekt? Informeer naar de manier van produceren. Bekijk de informatie kritisch en raadpleeg sites van milieuorganisaties, bijvoorbeeld www.milieudefensie.nl.

3. De kleine lettertjes

Bekijk de voorwaarden die de leverancier aan zijn aanbieding verbindt. Sommige aanbiedingen gelden alleen bij een langer lopende overeenkomst. Let ook op de

opzegtermijn, andere voorwaarden voor opzegging en mogelijke stilzwijgende verlenging. Misschien kunnen prijzen tussendoor wijzigen, maar heb je niet het recht het contract daarom op te zeggen?

4. Klachten en vragen

Op de site van toezichthouder DTE (www.dte.nl, kies 'vrije energie-keuze') - een overheidsorgaan en dus onafhankelijk - kun je nakijken wie goed presteert en wie niet. Klachten en vragen worden hier geïnventariseerd.

5. Twee rekeningen

Je betaalt voor stroom twee rekeningen; een voor de stroom zelf aan de leverancier en een voor het transport aan de netbeheerder. De netbeheerder kun je niet zelf kiezen. Sommige leveranciers bieden aan ook de transportkosten te innen en deze dan zelf aan de netbeheerder te betalen. Let er in dit geval op dat de leverancier je schriftelijk 'ontslaat' van je betaalverplichting aan de netbeheerder.

6. Vergunning

Check of de leverancier de vereiste vergunning van de DTE heeft (www.dte.nl, kies 'uw energiebedrijf').

7. Als het mis gaat

Iedere leverancier moet een geschillenregeling hebben met een onafhankelijke geschillencommissie.

Wat zegt de Consumentenbond?

Pauline van den Brandhof

Woordvoerder energieliberalisering

Wordt de consument beter van de liberalisering?

"Op het moment dat wij met elkaar praten is dat nog de vraag. Hopelijk zijn de energiebedrijven goed genoeg voorbereid op de overgang. Het zou hier en daar wat administratieve chaos op kunnen leveren wanneer veel mensen overstappen naar een andere leverancier. Mijn advies: wacht rustig af tot de markt is gestabiliseerd. Ik verwacht dat je dan ook een betere vergelijking kunt maken. Laat je dus nu ook niet paaien door mooie cadeautjes als een spelcomputer of kans op een jaar gratis stroom!"

Voordelen?

"Je zou voor een andere leverancier kunnen kiezen omdat die goedkoper

8. Aanmelden

Om over te stappen, hoef je je alleen maar aan te melden bij de nieuwe leverancier. De overstap moet binnen vijf dagen geregeld zijn. Neem op het moment van overstappen je meterstand op en vraag aan de netbeheerder om

"Mijn advies: wacht nog even rustig af"

is. Maar ik verwacht geen enorme prijsverschillen; misschien bespaar je een paar tientjes per jaar. Verder kun je kiezen voor een ander bedrijf omdat er milieuvriendelijker geproduceerd wordt. Ten slotte vormt de service een punt van overweging. Sommige bedrijven blinken uit in foute rekeningen, wachttijden aan de telefoon, en ga zo maar door. Kijk op www.consumentenbond.nl voor meer info. En meld klachten!"

Stap je zelf over?

"Ik 'hoor' nu bij Nuon en heb tot nu toe geen problemen met ze gehad, dus ik blijf nog even zitten. Zie ik elders grote voordelen, dan wel."

deze te registreren. Schrijf voor jezelf op wat de verandering precies inhoudt: krijg je voortaan meer rekeningen, bijvoorbeeld een aparte voor water en kabel? Trek aan de bel wanneer je na de overstap merkt dat er iets niet klopt!

De cijfers

Hoeveel energie gebruiken we eigenlijk?

Energie en gebruik

Elektriciteit gebruik je voor allerlei apparaten, vooral bestemd voor reiniging (21%), koeling (17%), verlichting (16%), audio en video (15%) en ruimteverwarming en warm water (14%). Gas gebruik je voor verwarming (circa 77%), warm water (19%) en koken (4%).

Gemiddeld verbruik

Weet jij wat je per jaar aan energie verbruikt? Vergelijk het eens met het gemiddelde verbruik (in 2003): elektriciteit 3305 kWh en gas 1835 m³. Natuurlijk maakt het wel wat uit of je een gemiddeld huishouden (3 personen) bent.

En dat kost?

Elektriciteit: € 0,177 per kWh
Gas: € 0,47 per m³

dossier energie

101 bespaartips

Verwarming

- Hou deuren zoveel mogelijk dicht, sluit 's avonds de gordijnen.
- Thermostatische radiatorknoppen regelen de temperatuur per kamer.
- Laat de gordijnen niet voor de radiatoren hangen.
- Een vochtig huis verwarmen kost meer energie. Ventileren dus: zet dagelijks 20 minuten een bovenraam open met de verwarming uit.
- Laat de zon 's winters ongehinderd naar binnen schijnen.
- Zet een uur voor je gaat slapen of weggaat de thermostaat op 13°C. Het kost dan niet extra veel energie om het huis weer op te warmen.
- De verwarming één graad lager zetten, kan een besparing opleveren van 7% op zijn energieverbruik.
- Laat de afzuigkap niet langer werken dan nodig.

Ketel

- Hoe hoger het rendement, hoe lager het gasverbruik; een HR-ketel is het meest efficiënt. Deze wordt interessant wanneer je jaarlijks meer dan 1500 m³ gas verbruikt. De energiebesparing dekt dan de hogere kosten.
- Koop geen ketel met een grotere capaciteit dan nodig. Voor een eengezinswoning is een ketel van ongeveer 20 à 25 kW nodig. Bij betere isolatie volstaat meestal 15 à 20 kW.

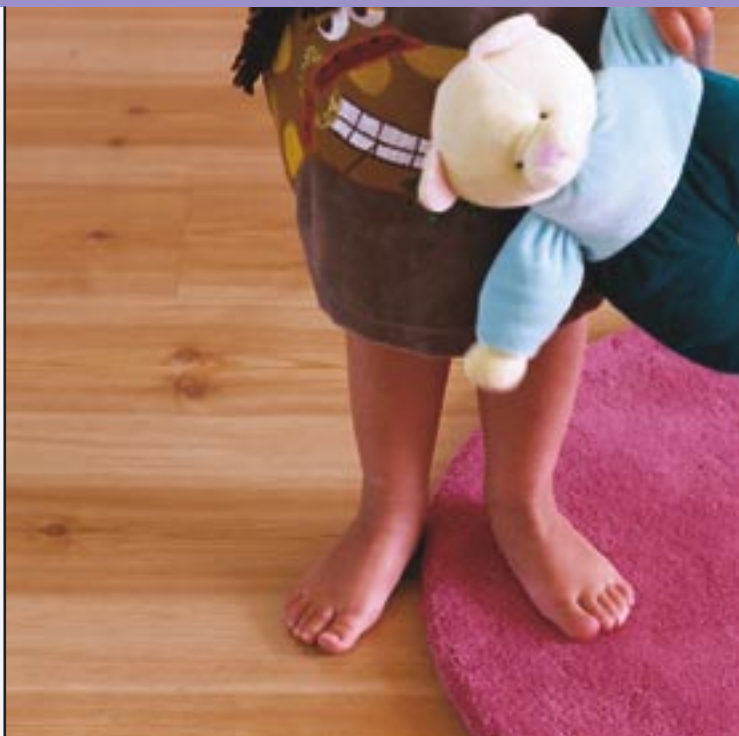
- Laat de cv-ketel een keer per jaar goed nakijken en schoonmaken; zo voorkom je ook energieverlies.
- Langer dan vijf dagen weg? Doe de waakvlam uit.
- Doof de waakvlam in de zomer. Hiermee bespaar je jaarlijks € 42,20.
- Combiketel? Stel de temperatuur van het water lager in, 70°C is warm genoeg (niet lager in verband met de legionella-bacterie).

Verlichting

- Gebruik spaarlampen in lampen die meer dan twee à drie uur per dag branden.
- Het aan- en uitdoen van tl-buizen en spaarlampen verbruikt niet meer energie. Doe ze dus uit als je langer dan een paar minuten een ruimte verlaat.
- Gebruik geen dimmers; ze hebben vaak last van zogenaamd sluipverbruik en gaan niet goed samen met spaarlampen.
- Gebruik buiten een bewegingsmelder, dan hoeft de buitenlamp niet voortdurend te branden.
- Eén sterke lamp verbruikt minder dan verschillende zwakke. Kies de lichtsterkte niet hoger dan nodig.

Apparaten

- Zet het apparaat uit en niet in de stand-by-stand.
- Een transformator in een stopcontact verbruikt ook stroom wanneer het apparaat uitgeschakeld is.

Bewust betalen

- Repareren verbruikt minder energie dan een nieuw apparaat aanschaffen; de productie ervan verbruikt namelijk óók veel.
- Kies voor een apparaat met 'A+' (heel energiezuinig) op het energielabel: je betaalt iets meer, maar verdient dat terug door het lagere energieverbruik.
- Gebruik zo min mogelijk batterijen; kies oplaadbare.

Op deze sites staan alle energieprijzen op een rij:

- www.greenprices.nl
- www.gaslicht.com
- www.energieplaza.nl
- www.consumentenbond.nl
- www.energieprijzen.nl

Prijs je rijk!

Dit kun je per jaar besparen, enkele voorbeelden:

* **Verwarming een graad lager:** € 60,-

* **Stand-by-apparatuur (dimmers, transformators) uit:** € 40,-

* **Wassen op 40°C in plaats van 60°C:** € 20,-

* **Licht uit in niet-gebruikte kamers:** € 15,-

* **Spaardouchekop (12 douches per week van 6 minuten):** kosten € 20,-; besparing € 47,-

* **Koelkast met 'A+'-label:** extra investering € 200,-; besparing € 71,-

* **Dakisolatie onverwarmde zolder:** kosten zelf doen € 5,-/m²; besparing € 5,-/m²

* **Vloerisolatie:** kosten zelf doen € 7,-/m²; besparing € 1,41/m²

* **Spouwmuurisolatie:** kosten zelf doen € 15,-/m²; besparing € 5,-/m²

* **HR 107-ketel:** extra investering € 500,-; besparing € 217,-

dossier energie

Energieweetjes

Een ketel leasen

Een ketel aanschaffen is nogal een uitgave. Bij Inhome, de serviceorganisatie van Essent, kun je er een huren of leasen. Je betaalt een laag vast bedrag per maand, de ketel wordt periodiek onderhouden en je krijgt gegarandeerd een snelle service bij een storing. Info: 0800-17 50 of www.essent.nl/inhome.

Storing?

Spoeidhulp is de servicedienst van Goedgeregeld, onderdeel van Nuon. Voor € 1,95 per maand krijg je 24 uur per dag, 7 dagen per week gegarandeerde hulp bij spoedgevallen thuis. Denk aan stroomstoringen, maar ook aan een flinke lekkage. Je betaalt hiervoor reparatie- en materiaal-, maar geen voorrijkosten. Info: 0800-20 21 of www.goedgeregeld.nl.

Meer tips en info

Die kun je vinden in *Het slimme bespaarboek* van de Consumentenbond en het Nibud. Voor € 15,- te koop bij de boekhandel.

101 ja,doen!

Dit zeggen kenners

Thijs Belgers

Voorlichter bij het Informatiecentrum Duurzame Energie (IDE)

Wat verstaan jullie onder duurzame energie?

"Alle energie die niet schadelijk is voor het milieu en die niet kan opraken. Energie dus, die komt van zon, wind, water of biomassa."

Duurzame energie thuis, alleen voor milieufanatici?

"Helemaal niet! Een duurzaam huis is vaak ook heel comfortabel en makkelijker te realiseren dan je denkt. Neem bijvoorbeeld zonnepanelen. Je bevestigt ze op een zonnige plek, steekt binnen de stekker in het stopcontact en klaar. Zo zijn er nog meer mogelijkheden voor thuis, zoals een zonneboiler (een zonnecollector op het dak plus een voorraadvat met water in huis) voor warm tapwater."

Meteen doen dus?

"Ja, maar mijn advies is altijd: begin met besparingen die je in de bestaande situatie kunt toepassen. Isolatie, de verwarming een graadje lager; dat soort dingen. Wil je daarna verder investeren in duurzame energie? Wij vertellen alles wat je

Erik Honig

Bewoner van de wijk De Kerstentuin, Leidsche Rijn (Utrecht)

Hoe ben je hier terecht gekomen?

"Samen met een groepje mensen besloten mijn vriendin en ik zeven jaar geleden dat we in een energiezuinig en duurzaam huis wilden wonen. We vonden een plek in Leidsche Rijn, en een architect die het exterieur bepaalde. Voor de energievoorzieningen kregen we diverse subsidies waardoor de extra kosten voor bijvoorbeeld zonnepanelen werden gedrukt. Die subsidies kregen we onder andere van Stichting Experimentele Volkshuisvesting in Rotterdam en van VROM."

Wat heb je zoal in huis?

"Zonnepanelen, HR++ glas, computergestuurde ventilatie, stadsverwarming, wandverwarming

moet weten en waar je het kunt vinden. Daar zijn we voor!"

Meer info: 0900-98 92 (€ 0,10/min) of www.duurzame-energie.nl.

"Het is hier altijd behaaglijk!"

en een zongerichte bouwwijze: op het zuiden grote ramen en op het noorden de kleinste."

Computergestuurde ventilatie?

"Door de goede isolatie wordt ventilatie extra belangrijk. Om geen warmte of koelte verloren te laten gaan, worden de ventilatieroosters automatisch gestuurd op basis van de informatie die we over ons gezin hebben ingevoerd. In oktober waren we een week weg. Dat voer je in, de kleppen blijven dan nagenoeg dicht; na een week was het nog 18°C in huis. Deels ligt dat natuurlijk ook aan ingrepen als isolerend glas."

Hoe woont het?

"Fantastisch, heel comfortabel. Het is hier altijd behaaglijk!"

Handige sites

www.kiesenergie.nl Een site van het Ministerie van Economische Zaken met uiteenlopende informatie over energie.

www.milieuloket.nl Info over milieukwesties en tips voor thuis.

energie.pagina.nl Verzamelpagina van sites over energieprijzen, energiebesparing en duurzame energie.

www.milieuentraal.nl Uitvoerige, complete en leesbare site, met info, tips en links.

duurzame-energie.pagina.nl Verzamelpagina van sites op het gebied van duurzame energie.

www.vrom.nl Hier vind je alles over subsidieregelingen en beleid.

www.energielabel.nl Info over energie-efficiënte apparaten en energielabels.

volgende maand
dossier
plafonds